منافقون سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورة المنافقون — އާޔަތުގެ ޢަދަދު (١١)

إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ قَالُوا۟ نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُۥ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَكَـٰذِبُونَ ۝١ ٱتَّخَذُوٓا۟
أَيْمَـٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝٢ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ ثُمَّ كَفَرُوا۟ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَفْقَهُونَ ۝٣ ۞ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ ۖ وَإِن يَقُولُوا۟ تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ۖ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ۖ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۚ
هُمُ ٱلْعَدُوُّ فَٱحْذَرْهُمْ ۚ قَـٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ۝٤

ތަފްސީރު

إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް مُنافِق ން އަތުވެއްޖެއްޔާ قَالُوا۟ نَشْهَدُ އެމީހުން ބުނެއެވެ. އަޅުގަނޑުން
ހެކިވެމެވެ. إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِ ۗ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭގެފާނީ الله ގެ رَسُوْل އާ ކަމަށް وَٱللَّهُ يَعْلَمُ އަދި الله ދަންނަވޮޑިގެން
ވެއެވެ. إِنَّكَ لَرَسُولُهُۥ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭގެފާނީ އެކަލާނގެ رَسُوْل އާކަން وَٱللَّهُ يَشْهَدُ އަދި الله ހެކިވޮޑިގެންނަވައެވެ.
إِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَكَـٰذِبُونَ ۝١ ހަމަކަށަވަރުން مُنافِق ންނަކީ ކަނޑައެޅިގެން ދޮގުވެރިންކަން ٱتَّخَذُوٓا۟ أَيْمَـٰنَهُمْ
جُنَّةً އެމީހުންގެ ހުވައިތައް އެމީހުން ހެދީ އައްޑަނައަކަށެވެ. فَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ ފަހެ އެމީހުން الله ގެ މަގު
ބަންދުކޮށްފިއެވެ. إِنَّهُمْ سَآءَ ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން ނުބައި ވެއްޖެއެވެ. مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ۝٢ އެމީހުން ކުރާކަމުގައި
ވީ ކަންތައްތައް. ذَٰلِكَ އެގޮތަކީ/ އެއީ ވީ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން އީމާންވީއެވެ. ثُمَّ كَفَرُوا۟ ދެން
ކާފިރު ވީއެވެ. فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ ފަހެ އެމީހުންގެ ހިތްތަކުގެ މަތީގައި ސިއްކަ ޖެހުވިއްޖެއެވެ. فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۝٣
ފަހެ އެމީހުންނަކަށް ނުވިސްނޭނެއެވެ. ۞ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ އަދި ކަލޭގެފާނަށް އެމީހުން ފެނިވަޑައިގެންފިއްޔާ تُعْجِبُكَ
أَجْسَامُهُمْ ۖ އެމީހުންގެ ހަށިތައް ކަލޭގެފާނު عَجائب ކުރުވައެވެ. وَإِن يَقُولُوا۟ އަދި އެމީހުން ބަސް ބުނަންޏާ تَسْمَعْ
لِقَوْلِهِمْ ۖ ކަލޭގެފާނު އެމީހުންގެ ބަސް އައްސަވައެވެ. كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ۖ އެމީހުން ތަންޑުފަތަ ހުއްޓެވެ؟
ލައްތަންކޮށްފައިވާ ލަކުޑިތަކެއް ފަދައެވެ. يَحْسَبُونَ އެމީހުން ހިތާނެއެވެ. ހިތަށެވެ. كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۚ ކޮންމެ
ހަޅޭއްލެވުމެއް އެމީހުންގެ މައްޗަށް ވާކަމަށް هُمُ ٱلْعَدُوُّ އެއީ ކަނޑައެޅިގެން ހަމަ عَدُوّ ންނެވެ. فَٱحْذَرْهُمْ ۚ އެމީހުންނާމެދު

ބުނެވިއްޖެއެވެ. قَـٰتَلَهُمُ ٱللَّهُ ۖ الله އެމީހުންނަށް لَعْنَة ލައްވާފިއެވެ. أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾ އެމީހުން ދޮގު ހަދަނީ ކޮންފަދަގޮތަކުން ހެއްދުވެ؟ (حَقّ ގޮތް ދޫކޮށް އެމީހުން ދަނީ ކޮންފަދަގޮތަކުން ހެއްދުވެ؟)

إجْمَالِي މާނަ

(١) (އޭ رَسُوْل الله އެވެ.!) مُنافِق ންގެ މީހުން ކަލޭގެފާނުގެ مَجْلِس އަށް އަތުވެއްޖެއްޔާ އެމީހުން ބުނާނެއެވެ. [ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭގެފާނަކީ ކަނޑައެޅިގެން الله ގެ رَسُوْل އާ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހެކިވަމެވެ.] އަދި الله އެއަންގަވަނީ ހަމަކަށަވަރުން ކަލޭގެފާނީ الله ގެ رَسُوْل އާ ކަމަށް الله ދަންނަވޮޑިގެން ވެއެވެ. އަދި ހަމަކަށަވަރުން مُنافِق ން އެ ހަދަނީ ކަނޑައެޅިގެން ދޮގުކަން، އެއީ ދޮގުވެރިން ކަމުގައި الله ހެކިވެވޮޑިގެންވެއެވެ.

ދަންނަވައެވެ. މި އާޔަތުގައި މިވާ مُنافِق ންގެ މުރާދަކީ عَبْدُاللّه بن أُبَيُّ بن سَلُول އާއި، އޭނާގެ އެކުވެރިންނެވެ. رَسُوْل الله ﷺ ގެ މަޖިލީހަށް އެމީހުން އައިސް، [ކަލޭގެފާނީ رَسُوْل އާ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ހެކިވަމެވެ.] މިހެން ބުނާ ބުނުމުގައި އެމީހުން ދޮގުހެދުން ބުނާ ބުނުމުގައި ކަމުގައި الله ހެކިވެވޮޑިގެން ދަންނަވާދެއްވިއެވެ. އެއީ مُؤْمِن ންގެ ކައިރިއަށް ސަލާމަތްވުމަށް ފެނުން ހަދާ ބޭނުން ހުރި ބަހާނާތަކެއް ދޮގެވެ. އެމީހުންނަކީ އެތެރެފުށުން އިމާންވެގެންވާ ބައެއް ނޫނެވެ.

(٢) އެމީހުން އެމީހުންގެ ހުވަތައް، ހިފި އެ ތިބީ (مُؤْمِن ންގެ ކައިރިއަށް ސަލާމަތްވާ) ދަތުރެއްގެ ގޮތުގައެވެ. ފަހެ އެގޮތުން އެމީހުން الله ގެ މަގު ބަންދުކުރިއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން ކުރަމުން އެ ދާ ކަންތައްތަކަކީ ގޯސްކަމުގެ ނުބައި ކަންކަމެވެ.

(٣) އެއީ، އެބަހީ އެމީހުން އެ ދޮގުހެދުމަކީ، އަދި ނުބައި عَمَل ތައް ކުރުމަކީ އެ ދަނީ އެމީހުން ހަމަކަށަވަރުން އީމާންވެ، ދެން ކާފިރުވީ ކަމުގެ ސަބަބުންނެވެ. ދެން ފަހެ އެމީހުންގެ ހިތްތަކުގައި الله ސިއްކަޖެހެއްސެވީ، ބަންދުކުރައްވާލެއްވިއެވެ. އެހެންވީމާ އެމީހުންނަކަށް ނުވިސްނެނެވެ.

(٤) (އަދި އޭ رَسُوْل الله އެވެ.!) ކަލޭގެފާނަށް އެމީހުން ފެނިއްޖެއްޔާ އެމީހުންގެ ހަށިތަކުގެ ރީތިކަމުގެ ސަބަބުން ކަލޭގެފާނު عَجائِب ކުރާނެއެވެ. އަދި އެމީހުން ވާހަކަދައްކާނަމަ ކަލޭގެފާނު އަޑުއަހާވާނެއެވެ. (ކަލޭގެފާނަށް ހީވާނީ އެއީ ހަމަ حَقّ ބުނާ ވާހަކަ ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް އެއީ ހަމަ ދޮގެވެ.) އެމީހުން ކޮންފަދަ ހެއްދުވެ؟ އެމީހުންނަކާ ފާރުގައި ލައްކާލައިފައިވާ ލަކުޑިގަނޑުތަކާ ހަމަ އެއްފަދައެވެ. ކޮންމެ އަޑެއް އިވުނަސް އެމީހުންނަށް ހީވާނީ އެއީ ހަމަ އެމީހުންގެ މައްޗަށް އަންނަ އަޑެއް ކަމަށެވެ. (އެއީ އެމީހުންގެ ބިރުވެރިކަމުންނެވެ.) އެއީ ކަނޑައެޅިގެން عَدُوّ ން ނެވެ. الله އެމީހުން ހަލާކު ކުރައްވާފިއެވެ.! لَعْنَة ލައްވާފިއެވެ.! އަދި އެމީހުން حَقّ މަގާދުރުވެ، ދޮގުތަކަށް ހަދަނީ ކޮންފަދަގޮތަކުން ހެއްދުވެ؟ ދޮގުހެދީ ކޮންފަދަގޮތަކުން ހެއްދުވެ؟

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا۟ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ
أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَـٰسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا۟ عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ
ٱللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّوا۟ ۗ وَلِلَّهِ خَزَآئِنُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَـٰكِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ
لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَـٰكِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

ތަރުޖަމާ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ އަދި އެމީހުންނަށް ބުނެވިއްޖެއްޔާ تَعَالَوْا ކަލޭމެން އަންނާށޭ يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ ކަލޭމެންނަށް
ފާފަފުއްސެވުމަށް އެދި ދަންނަވާން رَسُولُ اللَّهِ رَسُوْل اللَّه ގެ ގާތަށް لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ އެމީހުންގެ ބޮލުތައް (އަނބުރާ ފިރުވަން)
އަނބުރަނިވެއެވެ. وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ އަދި އެމީހުން އެނބުރި ފުރަގަސްދެމުން ކަލޭގެފާނު ދެކެވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ.
وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ އެމީހުން ކިބުރުވެރި ވެގެންވާ حال سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ އެމީހުންގެ މައްޗަށް ހަމަހަމަވެގެން ވެއެވެ.
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ ކަލޭގެފާނު އެމީހުންގެ ފާފަ ފުއްސެވުމަށް دُعاء ކުރެއްވުމާއި، أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ނުވަތަ ކަލޭގެފާނު
އެމީހުންގެ ފާފަ ފުއްސެވުމަށް دُعاء ނުކުރެއްވުމާ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ اللَّه އެމީހުންނަށް ނުފުއްސަވާނެ ހަމައެވެ. إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي ހަމަކަށަވަރުން اللَّه ތެދުމަގު ނުދައްކަވައެވެ. الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾ فاسِق ވި، ނުކިޔަމަންތެރި ވެއްޖެ
ބަޔަކަށް هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ އެމީހުންނަކީ ބުނާ މީހުންނެވެ. لَا تُنْفِقُوا ކަލޭމެން އެއްޗެއް ނުދޭށެވެ. ޚަރަދު ނުކުރާށެވެ.
عَلَىٰ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ اللَّه ގެ رَسُوْل އާގެ އަރިހުގައިވާ ބަޔަކަށް حَتَّىٰ يَنْفَضُّوا އެމީހުން ވަކިވާންދެން (رَسُوْل
اللَّه ގެފާނު ދޫކޮށް އެމީހުން ދުރުވެދާނދެން) وَلِلَّهِ خَزَائِنُ އަދި خَزانَة ތައް މިހުރިހާ އެއްޗެއް ވަނީ ހަމަ اللَّه އަށެވެ. السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ އުޑުތަކާއި، ބިމުގައި ވާ وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ އަދި އެހެން ނަމަވެސް مُنافِق ންނަކަށް لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾
ނުވިސްނެއެވެ. ނުވިސްނޭނެއެވެ. يَقُولُونَ އެމީހުން ބުނެއެވެ. لَئِنْ رَجَعْنَا އަހުރެމެން އެނބުރި ދިޔައިމާ إِلَى
الْمَدِينَةِ مَدِينَة އަށް لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ = ހަމަކަށަވަރުން އެތަނުގައި މާ عِزَّة ތެރިވެގެން އެތަނުގައި
މާ އެންމެ ނިކަމެތިން ނެރެދޫކުރާހުށީމެވެ. وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ އަދި عِزَّة ވަނީ اللَّه އަށެވެ. وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ އަދި
އޭނާގެ رَسُوْل އާ އަދި، مُؤْمِن ންނަށެވެ. وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ އަދި އެހެން ނަމަވެސް مُنافِق ން لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
އެމީހުންނަކަށް ނޭނގެއެވެ.

إجْمَالِي މާނަ

(٥)،(٦) އަދި [ކަލޭމެންގެ ފާފަ ފުއްސެވުން އެދިދުعَاء ކުރެއްވުމަށް އެދި ދަންނަވާން [رَسُوْل الله ﷺ ގެ އަރިހަށް ކަލޭމެން އަންނާށޭ] މިހެން އެ مُنافِق ންނާ ދިމާއަށް ބުނެވިއްޖެއްޔާ އެމީހުންގެ ބޯތައް އަނބުރާ ފަހަތަށް އަނބުރައިލާނެއެވެ. އަދި ކަލޭގެފާނު އެމީހުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާނީ كِبْر ވެރިވެގެންނާ حال، ފުރަގަސްދޭތަނެވެ. ފަހެ އެމީހުންގެ ފާފަ ފުއްސެވުމަށް ކަލޭގެފާނު دُعاء ކުރުއްވިޔަސް، އަދި ނުވަތަ އެމީހުންނަށް ފާފަފުއްސެވުމަށް دُعاء ނުކުރުއްވިޔަސް ހަމަހަމައެވެ. އެމީހުންނަށް الله ފާފަނުފުއްސަވާ ނުދެއްވެ. فاسِق ވެ، ނުކިޔަމަންތެރިވެއްޖެ ބަޔަކަށް ހަމަކަށަވަރުން الله ތެދުމަގު ނުދައްކަވައެވެ.

(٧) އެމީހުންނަކީ، އެބަޔަކީ އެ مُنافِق ންނެވެ [رَسُوْل الله ﷺ ގެ އަރިހުގައިވާ މީހުންނަށް ކަލޭމެން ހޭދަ ނުކުރާށޭ] މިހެން ބުނާ މީހުންނެވެ. އަދި އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު ދޫކޮށް، ފިލަން ދުރަށް ދާނދެނެވެ. އަކަމަކު، އުޑުތަކާއި، ބިމުގެ خزانَة ތަކެއް ވަނީ ހަމައެކަނި الله އަށް މިލްކުވެ، خاصّ ވެގެންނެވެ. ނަމަވެސް مُنافِق ންނަކަށް އެކަމެއް ނުވިސްނެއެވެ.

ނޯޓް: މި އާޔަތުގައި رَسُوْل الله ﷺ ގެ އަރިހުގައިވާ މީހުންނޭ އޮތް ބަސްފުޅުން މުރާދުކުރަނީ مُهاجِرِيّ ބޭކަލުންނާއި فَقِير ބޭކަލުންނެވެ. =فَتْحُ الْقَدِير=

(٨) އެމީހުންނަކީ- އެބަޔަކީ مُنَافِقންނަކީ މިހެންވެސް ބުނާ މީހުންނެވެ. އަހުރެމެން ހަނގުރާމައިން އެނބުރި مدينة އަށް ދިޔައިއްޔާ އެތަނުގައި ތިބި عِزَّة ވެރި މާތް މީހުންވެގެން އެތަނުގައި ތިބި ދެރަ ނިކަމެތިން އެތަނުން ނިކަސްހުރާ ނެރެފޮނުވާނެއެވެ. (މިފަދަ ބަސްތަކެއް ބުނީ مُنَافِق ންގެ رَئِيس عَبْدُاللَّهِ بْنُ أُبَيُّ بْنُ سَلُوْلُ އެވެ. عِزَّة ވެރިން ކަމުގައި އޭނާ މުރާދުކުރީ އޭނާއާ އޭނާގެ އެކުވެރިންނެވެ. އަދި ދެރަ ނިކަމެތިންކަމުގައި އޭނާ މުރާދުކުރީ رَسُوْلُ الله ﷺ އާ އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުގައިވާ مُؤْمِن ންނެވެ. ފަހެ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى އޭނާގެ މިބަހަށް ރައްދުދެއްވައި އެއަންގަވަނީ މިފަދައިންނެވެ.) عِزَّة ވެރިކަމާ މާތްކަން ވަނީ ހަމައެކަނި اللَّهُ އަށާއި އެކަލާނގެ رَسُوْل އަށާއި އަދި مُؤْمِن ންނަށެވެ. އެހެން ބަޔަކަށްނޫނެވެ. އެކަމަކު مُنَافِق ންނަކަށް އެގޮތް ނޭގެއެވެ.

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَـٰسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنفِقُوا۟ مِن مَّا رَزَقْنَـٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّـٰلِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَن يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

ތަރުޖަމާ

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ އޭ إِيْمَان ވެރިވި މީސްތަކުންނޭވެ.! لَا تُلْهِكُمْ ކަލޭމެން غَافِلُ ނުކުރުވާށެވެ.! (غَافِل
ކުރިއަރުންތަކެވެ.!) أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُكُمْ ކަލޭމެންގެ މުދަލާއި އަދި ކަލޭމެންގެ ދަރިން ވިޔަސް عَنْ ذِكْرِ
ٱللَّهِ ۚ اللَّهُ ގެ ذِكْرُން (اللَّهُ ހަނދާންކުރުމުން) އަދި އެފަދައިން އެކަން ކޮށްފިމާ ދަންނައެވެ. وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ
فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ވާނެ ކަނޑައެޅިގެން އެމީހުންނަކީ ٱلْخَـٰسِرُونَ ﴿٩﴾ ގެއްލި ހާނިވެގެންވާ މީހުންނެވެ. وَأَنفِقُوا۟
އަދި ކަލޭމެން ޚަރަދުކުރާށެވެ. مِن مَّا رَزَقْنَـٰكُم ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ދެއްވި ރިޒުޤުން مِّن قَبْلِ أَن
يَأْتِىَ އައުމުގެ ކުރިން أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ ކަލޭމެންކުރެ މީހަކަށް، މަރު فَيَقُولَ ދެން އޭނާ ބުނޭ (ދެން އޭނާ
ދަންނަވައި) رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ އޭ އަހުރެންގެ رَبّ އެވެ.! ތިޔަރަސްކަލާނގެ މި އަޅާ ލަސްކުރައްވާން ނަމަވެއެވެ. إِلَىٰٓ
أَجَلٍ قَرِيبٍ ގާތްވާމުއްދަތަކަށް. ދެން ހިނދުކޮޅަކަށްވެސް فَأَصَّدَّقَ ވާނެ އަހުރެން މިއަދާ صَدَقَاة ދީ ހުރިމެވެ. وَأَكُن مِّنَ
ٱلصَّـٰلِحِينَ ﴿١٠﴾ އަދި صَالِح ންގެ ތެރެއިން މިއަދާ ވެހުރިމެވެ. وَلَن يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا އަދި اللَّهُ އެއްވެސް نَفْس އެއް
ލަސް ނުކުރައްވާނެއެވެ. إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا ۚ އެ نَفْس އެއްގެ އަޖަލު ޖެހިއްޖެއްޔާ. وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ އަދި اللَّهُ خَبَر
ދެނެވޮޑިގެންވެއެވެ. بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾ ކަލޭމެން ކުރާހާ ކަމެއްގެ.

إِجْمَالِي މާނަ

(٩) އޭ إِيْمَان ވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ.! ކަލޭމެންގެ މުދަލާ އަދި ކަލޭމެންގެ ދަރިންގެ ސަބަބުން - އެތަކެއްޗާއި ހެދި - اللَّهُ ގެ ذِكْر ން ކަލޭމެން غَافِل ނުވާ ހަނދާންނައްތައި ހިތަ ނުދޭށެވެ.! ފަހެ އެހެން ހަދައިފި މީހުން ދަންނައެވެ. އެއީ ކަނޑައެޅިގެން ގެއްލި ހަލާކުވެއްޖެ ބަޔެކެވެ.

(١٠) އަދި ތިމަންރަސްކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް ދެއްވައިފައިވާ ތަކެތިން ކަލޭމެން ޚަރަދުކުރާށެވެ.! އެއީ ކަލޭމެންކުރެ މީހަކު ކައިރިއަށް މަރު އައިސް މިފަދައިން އޭނާ ދަންނަވާފާނެ ކުރިންނެވެ. އޭ ތިމާގެ رَبّ އެވެ. ކުޑަ ވަގުތުކޮޅަކަށް މިއަޅާ ލަސްކޮށްދެއްވާނަމައެވެ. އޭރުން މި އަޅާ صَدَقَاة ދީ އަދި صَالِح މީހުންގެ ތެރެއިން ވާހުށީމެވެ. މިހެން ދަންނަވާނެ ކުރިންނެވެ.

(١١) ފަހެ އެއްވެސް نَفْس އެއް އެ نَفْس އެއްގެ ވަގުތުޖެހުމުން ދެން اللَّهُ ލަސްނުކުރައްވާ ހުއްޓެވެ. އަދި اللَّهُ ކަލޭމެން ކުރާހާ ކަމެއްގެ خَبَر ރޮގަން ދެނެވޮޑިގެންވެއެވެ.